

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 01 lutego 2022 r.

Poz. 387

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR P-1.4131.12.2022.KN WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 27 stycznia 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, poz. 1834)

stwierdzam nieważność

Załącznika do uchwały Nr XXXVI/358/21 Rady Gminy Dolice z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie *organizacji publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Dolice* w zakresie kolumn przedstawiających planowany rozkład jazdy - godziny odjazdów i przyjazdów autobusów na liniach komunikacyjnych: Dolice-Strzebielewo, Kolin-Warszyn.

Uzasadnienie

W dniu 29 grudnia 2021 r. Rada Gminy Dolice podjęła uchwałę Nr XXXVI/358/21 w sprawie *organizacji publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Dolice*.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 31 grudnia 2021 r. W toku badania legalności tego aktu stwierdzono, że w części w stopniu istotnym narusza on obowiązujący porządek prawny ze względów omówionych poniżej.

Jako materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały Rada Gminy Dolice powołała, m.in. art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz art. 8 pkt 2 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym¹⁾, zgodnie z którymi:

- *Organizatorem publicznego transportu zbiorowego, zwanym dalej „organizatorem”, właściwym ze względu na obszar działania lub zasięg przewozów, jest gmina: na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich* (art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy),
- *Do zadań organizatora należy: organizowanie publicznego transportu zbiorowego* (art. 8 pkt 2 ustawy).

W kwestionowanej uchwale organ stanowiący Gminy Dolice określił autobusową sieć komunikacyjną Gminy, wskazał, od kiedy realizowane będą przewozy na liniach komunikacyjnych użyteczności publicznej, jak również upoważnił Wójta Gminy Dolice do zawarcia umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na zasadach określonych w art. 22 ust. 1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Należy jednak zauważyć, że informacje zawarte w Załączniku do uchwały Nr XXXVI/358/21 zawierające planowany rozkład jazdy - godziny odjazdów i przyjazdów autobusów na liniach komunikacyjnych: Dolice-Strzebielewo, Kolin-Warszyn, zamieszczone zostały z przekroczeniem delegacji ustawowej.

Oceniając legalność uchwały Nr XXXVI/358/21 w pierwszej kolejności zauważyć należy, że Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej²⁾ w art. 7 nakłada na organy władzy publicznej obowiązek działania w granicach i na podstawie prawa. Wobec tego każde działanie organu władzy musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny.

¹⁾ Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2021 poz. 1371 z późn. zm.).

²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 97, poz. 483 z późn. zm.).

Zakazane jest zatem dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych. Działanie bez delegacji ustawowej lub z jej przekroczeniem stanowi istotne naruszenie prawa.

W ustawie o publicznym transporcie zbiorowym przyznano radzie gminy kompetencję do określenia przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów (art. 15 ust. 2 ustawy). Określony zakres upoważnienia ustawowego uprawnia więc organ stanowiący gminy do ustalenia wykazu przystanków i dworców, które znajdują się na planowanej trasie przejazdu środka transportu zbiorowego, a także warunków i zasad korzystania z tych przystanków i dworców, nie przyznaje on jednak uprawnień do ustalania rozkładów jazdy. Treść ustawy o publicznym transporcie zbiorowym w sposób precyzyjny reguluje procedurę ustalenia rozkładu jazdy wskazując, że proponowany rozkład jazdy przedstawia przedsiębiorca wraz ze zgłoszeniem o zamiarze wykonywania takiego przewozu. Powyższe wynika z art. 30 ust. 3 pkt 1 lit. b ww. ustawy, w którym przewidziano, że do zgłoszenia przedsiębiorcy dołącza proponowany rozkład jazdy zawierający przystanki komunikacyjne i dworce określone w uchwale, o której mowa w art. 15 ust. 2 ustawy. Na podstawie danych i informacji zawartych w zgłoszeniu, organizator orzeka w drodze decyzji w sprawie potwierdzenia zgłoszenia przewozu (art. 34 ustawy).

Warto również zwrócić uwagę na okoliczność, że w podstawie prawnej uchwały Nr XXXVI/358/21 wymieniono przepisy ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej³⁾ - mianowicie przepis art. 13 ust. 1 i art. 22 ust. 1 i ust. 2, które w ocenie Wojewody Zachodniopomorskiego także nie przyznają organowi stanowiącemu gminy kompetencji do ustalania godzin odjazdów i przyjazdów autobusów. W myśl pierwszego ze wskazanych przez Radę przepisów *organizator może uzyskać ze środków Funduszu dopłatę po zawarciu umowy o dopłatę z właściwym wojewodą. Umowa jest zawierana na wniosek organizatora. Z kolei art. 22 ust. 1 i ust. 2 stanowi, że dopłacie ze środków Funduszu podlegają linie komunikacyjne niefunkcjonujące co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy oraz linie, na które umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego zostanie zawarta po dniu wejścia w życie ustawy (ust. 1). Zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1, wymaga uzyskania zgody organu stanowiącego właściwego organizatora (ust. 2). Częstotliwość połączeń na liniach komunikacyjnych, na których będą wykonywane przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej winna natomiast zostać zawarta w umowie o dopłatę, nawiązaną pomiędzy organizatorem a właściwym wojewodą (art. 27 ust. 2 pkt 3).*

Reasumując, w świetle obowiązujących w tej materii przepisów prawa, w kompetencji uchwałodawczej rady gminy leży zatem ustalenie przystanków i dworców oraz zasad i warunków korzystania z nich, a także wyrażenie zgody na zawarcie umowy o dopłatę do uruchomienia nowych linii komunikacyjnych na terenie gminy. Natomiast w gestii przedsiębiorcy – przewoźnika pozostaje ustalenie proponowanego rozkładu jazdy, uwzględniającego przystanki określone przez radę gminy, o czym następnie orzeka w decyzji potwierdzającej zgłoszenie przewozu wójt jako organizator publicznego transportu zbiorowego (art. 34 w zw. z art. 7 ust. 4 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym). Działanie rady gminy polegające na wskazaniu w uchwale konkretnych godzin odjazdu i przyjazdu środka transportu zbiorowego (rozkład jazdy) – jak to ma miejsce w przypadku analizowanej uchwały Rady Gminy Dolice - należy zakwalifikować jako działanie bez podstawy prawnej, a zatem stanowiące naruszenie prawa w stopniu istotnym.

W tej sytuacji, stwierdzenie nieważności Załącznika do uchwały Nr XXXVI/358/21 Rady Gminy Dolice z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie *organizacji publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Dolice* w zakresie kolumn przedstawiających planowany rozkład jazdy - godziny odjazdów i przyjazdów autobusów na liniach komunikacyjnych: Dolice-Strzebielewo, Kolin-Warszyn. jest konieczne i w pełni uzasadnione.

³⁾ Ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 717 z późn. zm.).

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO
Mateusz Wagemann

II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI